

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Precīzas šaušanas pamatprincipi (PŠP)

Jaunsardzes un informācijas
centrs

ČERTI DROŠĪBAS LIKUMI

1. VIENMĒR IZTURIES PRET IEROCI TĀ, KĀ TAS BŪTU PIELĀDĒTS!
2. AIZLIEGTS VĒRST IEROCI PRET CILVĒKIEM UN DZĪVNIEKIEM!
3. NETURI PIRKSTU UZ MĒLĪTES, IZŅEMOT, JA VEIC ŠĀVIENU!
4. ATĻAUTS ŠAUT TIKAI PA SKAIDRI REDZAMU MĒRĶI, UN, JA STARP MĒRĶI UN ŠĀVĒJU NAV ŠĶĒRŠĻI, KAS VAR IZMAINĪT LODES LIDOJUMA TRAJEKTORIJU!

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Mērķis

Sniegt pamatinformāciju par precīzas šaušanas pamatprincipiem, tā lai jaunsargu instruktori spētu izmantot iegūtās zināšanas mācību procesa organizācijā, vadot ieroču apmācības un kaujas šaušanas nodarbības jaunsargiem.

Galvenie uzdevumi

- Četru precīzas šaušanas pamatprincipu apgūšana;
- Pamata šaušanas pozīciju ieņemšana.

Galarezultāts

- Jaunsargu instruktors ieguvis teorētiskās zināšanas par precīzas šaušanas pamatprincipiem.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Četri precīzas šaušanas pamatprincipi

Pirms apmācamais tiek pielaists pie praktiskās šaušanas viņam ir jāzina un jāizprot četri precīzas šaušanas pamatprincipi:

1. Stabila šaušanas pozīcija;
2. Tēmēšana;
3. Elpošanas kontrole;
4. Mēlītes nospiediens.

Minēto četru elementu apguve mācību procesā jāiekļauj patstāvīgi un konstanti, lai panāktu to pielietošanu kā nepiespiestu rīcību šaušanas laikā!

Jaunsardzes un informācijas
centrs

1. Stabila šaušanas pozīcija

Apmācāmajam atrodoties uguns pozīcijā ir jāieņem komfortabla un stabila šaušanas pozīcija

Par to vai šaušanas pozīcija ir stabila liecina tas, ka ieroča grauds nemaina savu stāvokli, kad ieroča aizslēgs tiek atbrīvots šāviena izdarīšanai.

Stabila šaušanas pozīcija apvieno sekojošus elementus:

- Ieroča pastobres satvēriens;
- Ieroča ieplecošana;
- Pistoļveida roktura satvēriens;
- Šaušanas rokas elkoņa novietojums;
- Atbalsta rokas elkoņa novietojums;
- Vaiga novietojums pie laides;
- Balsts un muskuļu atslābums;
- Dabiska tēmēšanas līnija.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

leroča pastobres satvēriens

leroča pastobre tiek balstīta uz atbalsta rokas plaukostas pamatnes un aptverta ar pirkstiem.

Viegls satvēriens

Jaunsardzes un informācijas
centrs

leroča ieplecošana

Ieroča laidī jāievieto šaušanas rokas plecā, dabiskajā iedobē starp pleca un krūšu muskuli.

Ja šaujot tiek izmantota bruņu vai šķembu veste, kas nosedz šo dabisko iedobi, ieroci iepleco vietā uz bruņu vai šķembu vestes pretī dabiskajai iedobei.

Laide piekļaujas ķermenim

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Pistoļveida roktura satvēriens

Ar šaušanas rokas plaukstu un pirkstiem aptver ieroča pistoļveida rokturi, tā, lai šaušanas pirksts dabiski gultos uz ieroča melītes un nospiežot to netiktu izdarīts spiediens uz pistoļveida rokturi.

Trīs zemākie šaušanas rokas atbalsta pirksti aptver ieroča pistoļveida rokturi un izdara vieglu spiedienu uz pistoļveida rokturi pleca virzienā, lai ierocis šaušanas laikā paliktu ieplecots.

Satvēriens nav pārmērīgi
stiprs

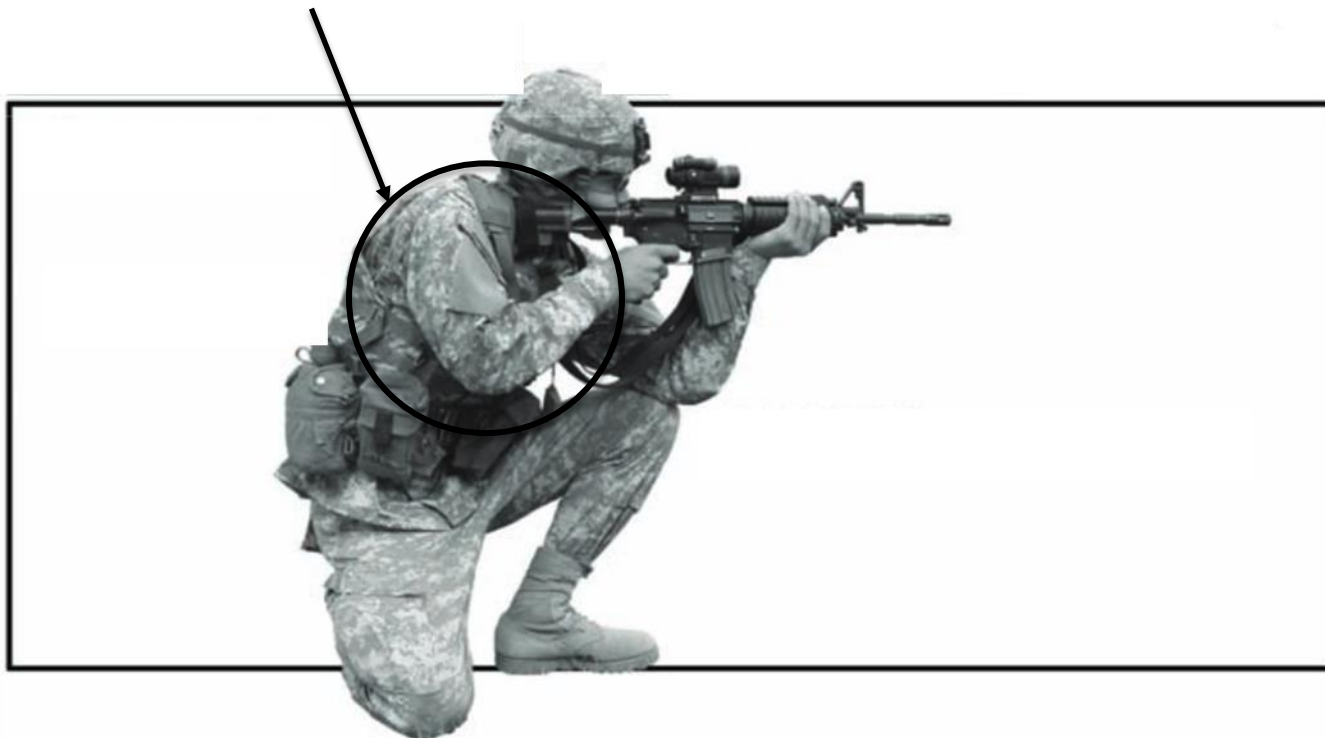

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Šaušanas rokas elkoņa novietojums

Šaušanas rokas elkoņa novietojums atkarībā no šaušanas pozīcijas var būt atšķirīgs, bet tam jānodrošina šāvēja līdzsvars un šaušanas pleca nemainīga atrašanās vieta šaušanas laikā.

Dabisks novietojums

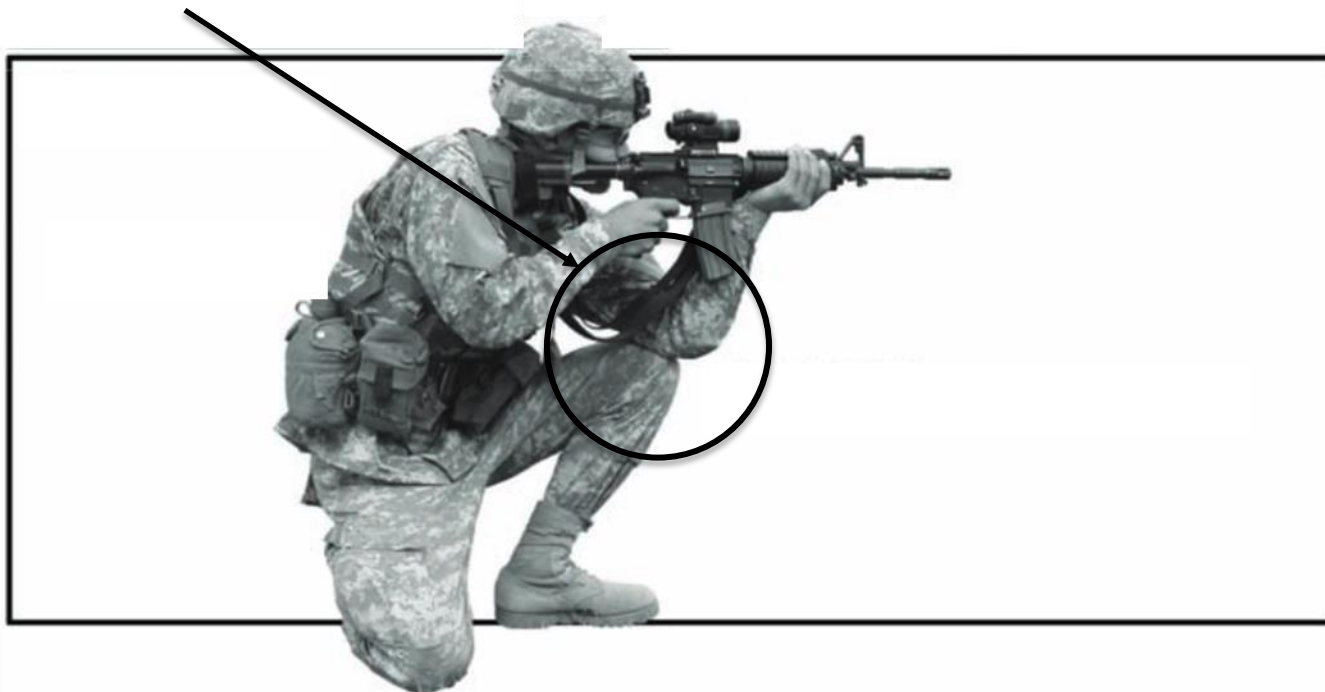
Jaunsardzes un informācijas
centrs

Atbalsta rokas elkoņa novietojums

Atbalsta rokas elkonis šaušanas laikā atrodas dabiskā pozīcijā zem ieroča un atkarībā no šaušanas pozīcijas, nodrošina ieroča atbalstu.

Ja tiek šauts pa kustīgiem mērķiem vai pa mērķiem dažādos augstumos, atbalsta elkonis netiek izmantots kā atbalsts.

«Kauls pret miesu»

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Vaiga novietojums pie laides

Vaiga novietojumam pie laides jānodrošina dabisku tēmēšanas līniju caur ieroča mērķekļa centru uz graudu un mērķi.

Šāvēja kaklam jābūt nenaspringtam un vaigam nepiespiesti jāgulstas uz ieroča laides

Dabiski un nepiespiesti

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Balsts un muskuļu atslābums

Ja ir pieejams balsts (piem. smilšu maiss, mugursoma, celms u.c.), tas ir jāizmanto, lai nodrošinātu stabilu šaušanas pozīciju un ieroča atbalstu.

Ja balsts tiek izmantots pareizi, tad šāvējam ir jābūt spējīgam atslābināt lielāko daļu no ķermeņa muskulatūras, kas nodrošina stabilu šaušanas pozīciju.

Ja balsts ieroča atbalstam nav pieejams, lai nodrošinātu stabilu šaušanas pozīciju un ieroča atbalstu, ir jāizmanto ķermeņa kaulu struktūra nevis muskuļu spēks.

Ja par ieroča balstu tiks izmantots muskuļu spēks, tad ieroča svars un šaušana var nogurdināt tos un novest pie ieroča nekontrolētām kustībām.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Dabiska tēmēšanas līnija

Kad apmācamajam norāda vai viņš nosaka savu mērķi vai mērķus un to virzienu, apmācamais ieņem šaušanas pozīciju un pielāgojas vēlamajam tēmēšanas punktam.

Kad tiek ieņemta stabila šaušanas pozīcija ar atbilstošu balstu un apmācamais ir atbilstoši novietojis vaigu pie laides, tad apmācamais, ierocis un ieroča tēmēšanas ierīces veido «Dabisko tēmēšanas līniju» uz mērķi.

Ja pareiza šaušanas pozīcija nav ieņemta un ierocis tiek balstīts uz muskuļu spēku, šaujot ierocis zaudēs vēlamo tēmēšanas līniju un virzīsies «Dabiskās tēmēšanas līnijas» virzienā. Panākot ka «Dabiskā tēmēšanas līnija» sakrītīs ar vēlamo tēmēšanas līniju, ierocis pēc šāviena izdarīšanas nenovirzīsies no mērķa.

Ja ir vairāki mērķi vai ir noteikts šaušanas sektors apmācamais, par «Dabisko tēmēšanas līniju» izvēlas vidējo mērķi vai šaušanas sektora centru.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

2. Tēmēšana

Kad apmācamais ir apguvis ieņemt stabilu šaušanas pozīciju, apmācamajam jāapgūst kā ieroča tēmēšanas ierīces salāgot ar mērķi vienā veidā pirms katra šāviena.

Apmācamajam ir jāsaprot, kur viņa acs ir fokusējusies. Apmācamajam sākotnēji jāfokusējas uz mērķi un tad uz graudu. Kā arī jāievirza gan mērķis, gan grauds mērķekļa centrā.

Tēmēšana apvieno sekojošus elementus:

- Mērķēšanas ierīču savietošana;
- Acs fokuss;
- Mērķēšanas ierīču un mērķa savietošana;
- Dominējošā acs.

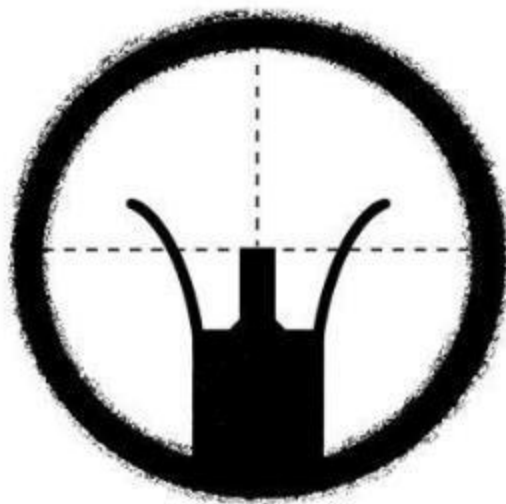

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Mērķēšanas ierīču savietošana

Ieroča mērķēšanas ierīcēm (mērķeklim un graudam) ir jābūt savietotām. Lai to izdarītu apmācamais novieto grauda galu mērķekļa centrā.

Pat niecīgākā novirze novirzīs trāpījuma punktu. Pieaugot šaušanas attālumam, trāpījuma punkta novirze pieaugs.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Acs fokuss

Pareiza šaušanas pozīcija novieto aci un mērķekli pareizā stāvoklī.

Apmācamajam fokusējoties uz graudu, acs dabiskā īpašība centrēt objektus aplī un tiekties pēc laukuma ar lielāko gaismas daudzumu, nodrošina pareizu mērķēšanas ierīču savietošanu

Dotās acs īpašības dēļ apmācamais var precīzi savietot mērķēšanas ierīces un graudu novietot uz tēmēšanas punkta, saglabājot acs fokusu uz graudu.

Tas noved pie mērķa izplūšanas un dzidra grauda.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

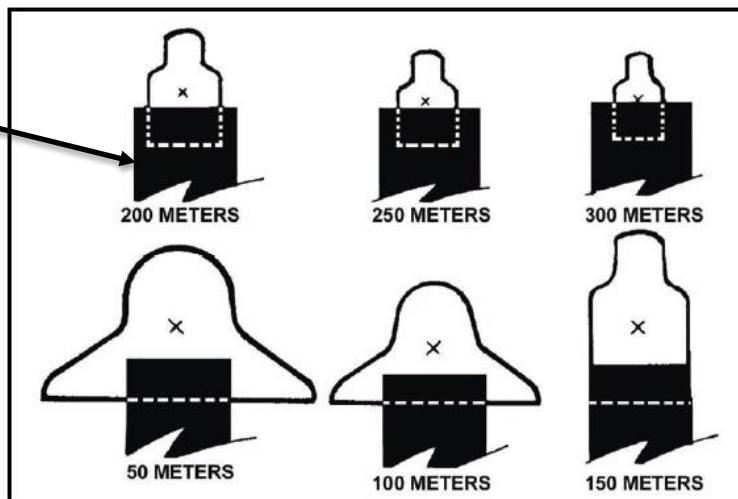
Mērķēšanas ierīču un mērķa savietošana

Kad apmācāmais ir apguvis, kā pareizi savietot mērķēšanas ierīces, viņš var savietot tās ar mērķi.

Mērķēšanas ierīču un mērķa savietošana sastāv no diviem elementiem – Mērķēšanas ierīču savietošanas un tēmēšanas punkta noteikšanas.

Tēmēšanas punkts mērķī atkarībā no šaušanas attāluma mainās, to dažādos attālumos nosaka ieroča ballistiskie radītāji.

Ieroča grauds

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Dominējošā acs

Noteikt apmācāmā dominējošo aci ir nepieciešams, lai noteiktu ar kuru aci apmācāmajam ir jāveic tēmēšana.

Apmācāmā dominējošo aci ir nepieciešams noteikt apmācību sākotnējā posmā, lai novērstu ka apmācāmais nespēj fokusēties uz graudu. Kā arī lai Grupēšanas vingrinājuma laikā panāktu ciešu trāpijumu grupu (kūli).

Dominējošās acs noteikšana:

- Izstiepiet rokas sev priekšā un ar plaukstām izveidojiet trijstūra atveri plaukstās;
- Skatieties uz objektu tālumā un virziet rokas sejas virzienā turpinot skatīties uz objektu;
- Plaukstu atvērums novirzīsies uz dominējošo aci.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

3. Elpošanas kontrole

Kad apmācāmais ir apguvis tēmēšanu, viņam ir jāņem vērā elpošanas radītās ieroča kustības un jāspēj tās kontrolēt.

Izšķir divus elpošanas kontroles veidus, kurus jāapgūst sauso treniņu laikā:

- Elpošanas kontrole, šaujot pa stacionāru mērķi;
- Elpošanas kontrole, šaujot pa mērķi, kurš parādās īslaicīgi.

Kad apmācāmā iemaņas ir nostiprinātas, abus elpošanas kontroles veidus izmanto šaujot pa vairākiem mērķiem.

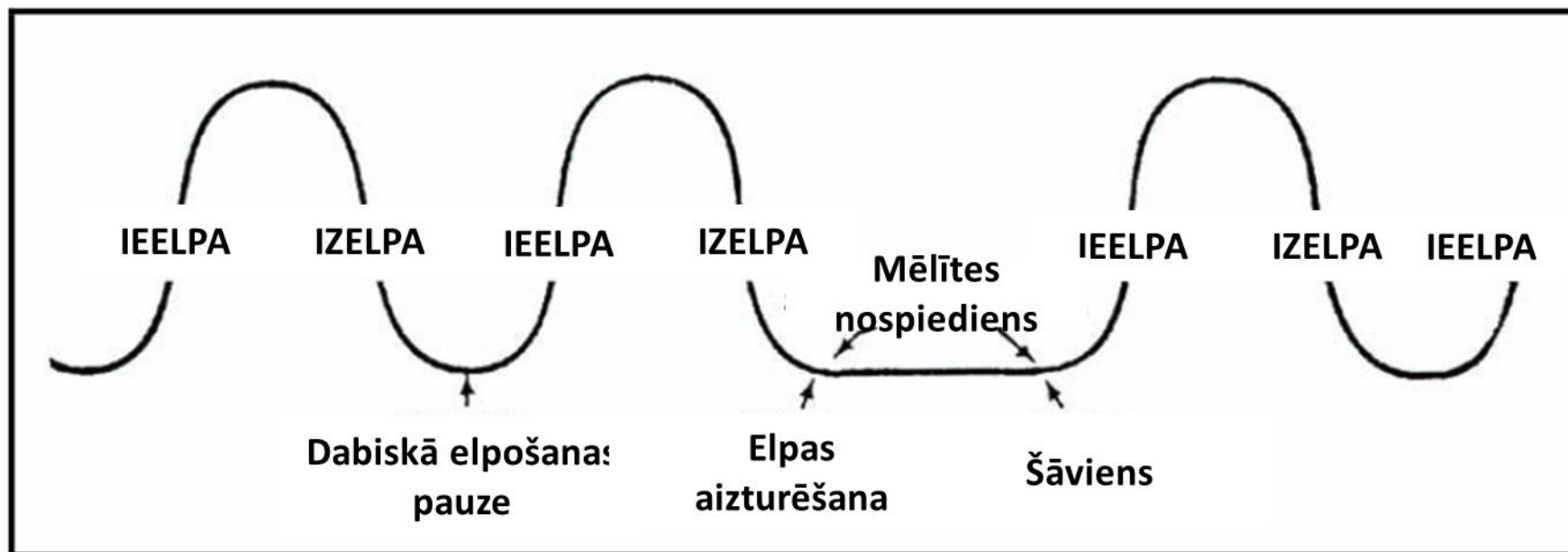

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Elpošanas kontrole šaujot pa stacionāru mērķi

Kad apmācamajam ir pietiekami daudz laika, lai veiktu šāvienu, apmācamais veic šāvienu dabiskajā elpošanas pauzē, kad lielākā daļa gaisa ir izelpota.

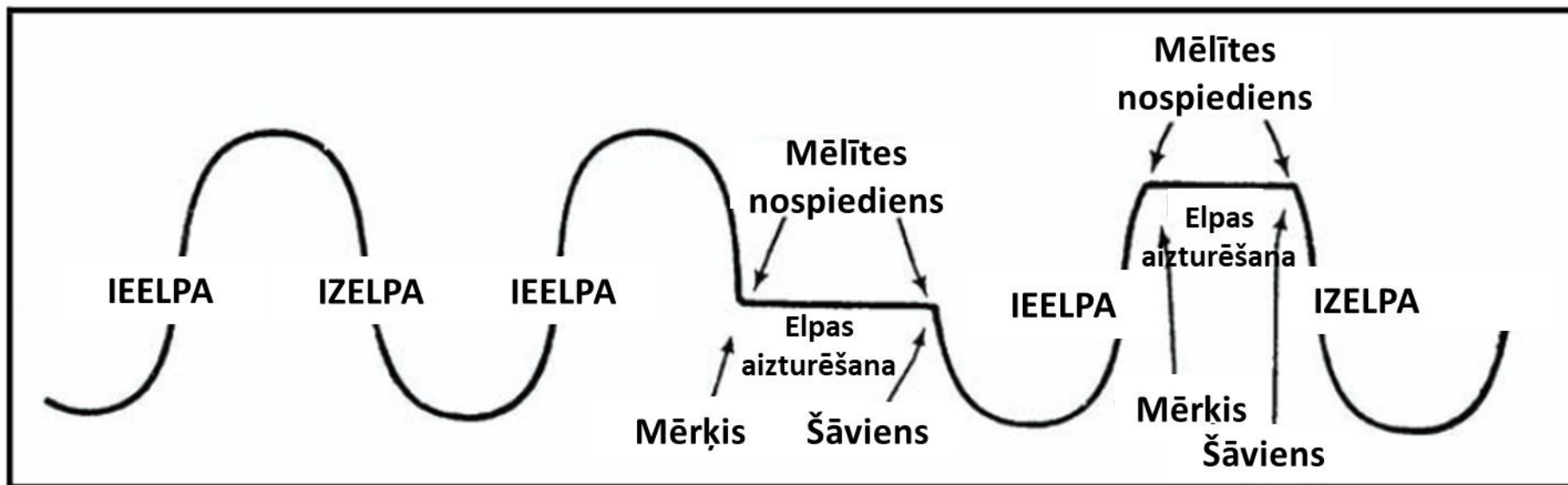
Šo pauzi nevajag pārturēt, tas radīs diskomfortu apmācamajam.

Elpošanas kontrole šaujot pa mērķi kurš paradās īslaicīgi

Kad apmācamajam ir jāšauj pa mērķi, kurš paradās īslaicīgi, viņš aiztur elpu tajā mirklī, kad uzsāk mēlītes nospiedienu (neatkarīgi uz ieelpas vai izelpas)

Jaunsardzes un informācijas
centrs

4. Mēlītes nospiediens

Stabila pozīcija samazina un novērš ieroča kustību mēlītes nospiediena laikā, bet ja mēlīte tiek nospiesta nepareizi, ierocis šāviena brīdī noiet no mērķēšanas līnijas

Mēlītes nospiešanā izšķir trīs elementus:

- Ieroča kustība;
- Nospiediena tehnika;
- Nospiediena laiks.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Ieroča kustība

Mēlītes nospiediens ir būtisks 2 iemeslu dēļ:

1. Jebkura asa kustība ar nospiešanu veicina ieroča izkustēšanos, kas noved pie mērķēšanas līnijas novirzes no tēmēšanas punkta un līdz ar to neprecīza šāviena.
2. Precīzs šāviena mirklis apmācamajam ir pārsteigums. Ja apmācamais gaida šāvieni, viņš dabiski vēl pirms šāviena centīsies kompensēt ieroča atsitienu un sasprindzinās ķermeņa muskulatūru, kas novedīs pie mērķēšanas līnijas novirzes no tēmēšanas punkta un līdz ar to pie neprecīza šāviena.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

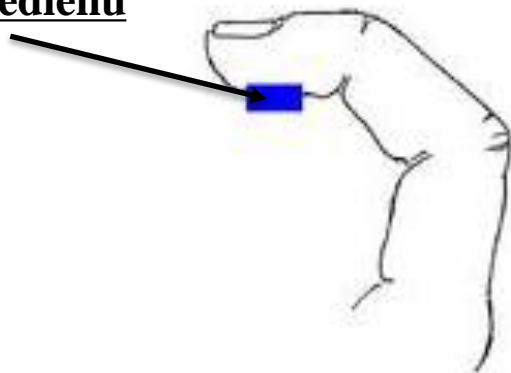
Nospiediena tehnika

Šaušanai pamatā izmanto rādītājpirksta pirmās falangas galu, bet apmācamajam jāņem vērā viņa anatomiskās īpašības.

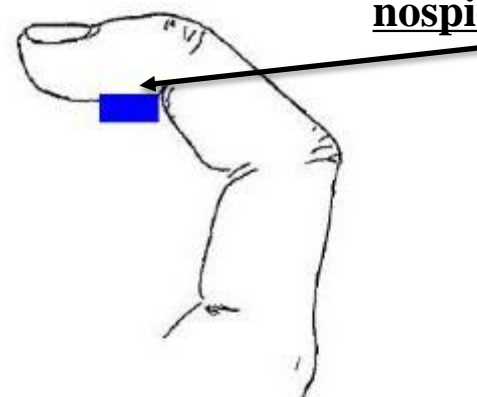
Nospiedienam jābūt tādām, lai tas neietekmētu ieroci un tas nemainītu savu stāvokli.

Sauso vingrinājumu laikā, apgūstot nospiediena tehniku, apmācamajam ir jāatrod tāda nospiediena pozīcija un tehnika, ar kuras palīdzību, atbrīvojot ieroča aizslēgu, ietekme uz ieroci būtu pēc iespējas mazāka.

Ieročiem ar standarta mēlītes
nospiedienu

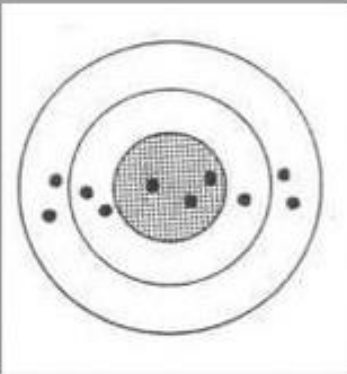
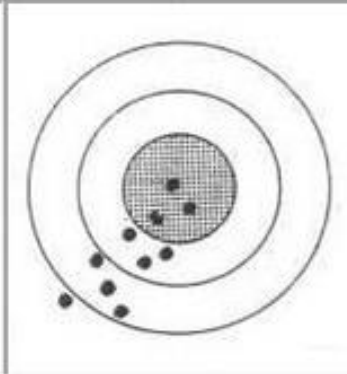
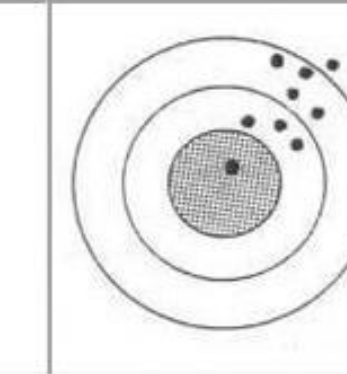
Ieročiem ar stingru mēlītes
nospiedienu

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Šaušanas kļūmes

				
<ul style="list-style-type: none">• Pirksts pārāk dziļi pāri mēlītei;• Mēlītes nospiediena novirze uz sānu.	<ul style="list-style-type: none">• leroča sagāšana;• Grauda novietojuma maiņa šaušana laikā (vertikāles neievērošana).	<p>leroča stumšana uz priekšu ar plecu, lai kompensētu šāviena atsitienu.</p>	<p>leroča stumšana ar šaušanas rokas delmu.</p>	<p>Fokusēšanas uz mērķi nevis uz graudu.</p>

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Šaušanas kļūmes

<ul style="list-style-type: none">• Balsta izslīdēšana;	<ul style="list-style-type: none">• Elpošanas tehnikas neievērošana;• Acs attāluma maiņa līdz mērķeklīm.	<p>Cieša trāpījumu grupa jebkur mērķī liecina par:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vienādu šāvēja kļūdu katrā šāvienā;• Piespiedu šaušanas pozīcija.	<ul style="list-style-type: none">• Ierocis nav atgriezies izejas stāvoklī un ir izdarīts nākamais šāviens;• Šāviena gaidīšana.	<p>Ass mēlītes nospiediens (norauts šāviens).</p>

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Pamata šaušanas pozīciju ieņemšana

Izšķir 3 pamata šaušanas pozīcijas, kuras nodrošina šāvējam stabilāko šaušanas pozīciju šaušanas laikā. Tās izmanto kā pamatu turpmākajai apmācāmo šaušanas apmācībai. Tās ir:

- Šaušanas pozīcija guļus bez balsta;
- Šaušanas pozīcija guļus ar balstu;
- Šaušanas pozīcija no ceļa.

Mērķiem, kuri parādās negaidīti tuvā distancē un ir nepieciešams tos satriekt nekavējoties un šāvējam nav laika ieņemt stabilāku šaušanas pozīciju, pamatā izmanto:

- Šaušanas pozīciju Stāvus.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Šaušanas pozīcija «guļus bez balsta»

Šaušanas pozīcija «guļus bez balsta» nodrošina stabilu šaušanas pozīciju, lai satriektu mērķi dažādās distancēs.

Lai ieņemtu šaušanas pozīciju «guļus bez balsta»:

- Pagriezieties pret mērķi;
- Izvirziet atbalsta kāju mērķa virzienā;
- Nolaidiet ķermeni līdz zemei;
- Izmantojot atbalsta rokas atbalstu nolaidiet ķermeni uz zemes;
- Atkarībā no apvidus reljefa izvērsiet kājas (att.1,att.2);
- Atbalstiet ķermeņa augšdaļu uz elkoņiem;
- Pielāgojiet atbalsta un šaušanas rokas elkoņus, tā lai plecu līnija pēc iespējas būtu vienā līmenī;
- Ieplecojiet ieroci.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Šaušanas pozīcija «guļus ar balstu»

Šaušanas pozīcija «guļus ar balstu» nodrošina stabilāko šaušanas pozīciju, lai satriektu mērķus dažādās distancēs.

Lai ieņemtu šaušanas pozīciju «guļus ar balstu»:

- Pagriezieties pret mērķi;
- Izvirziet atbalsta kāju mērķa virzienā;
- Nolaidiet ķermeni līdz zemei;
- Izmantojot atbalsta rokas atbalstu nolaidiet ķermeni uz zemes;
- Atkarībā no apvidus reljefa izvērsiet kājas (att.1,att.2);
- Atbalstiet ķermeņa augšdaļu uz elkoņiem;
- Novietojiet atbalsta roku ar ieroci uz balsta (veicot ieroča tēmēšanas ierīču piešaudi, ieroča pastabri ievieto balstā (smilšu maisā) izveidotajā gropē, lai maksimāli izslēgtu ieroča kustību šaušanas laikā);
- Pielāgojiet atbalsta un šaušanas rokas elkoņus tā lai plecu līnija pēc iespējas būtu vienā līmenī;
- Ieplecojiet ieroci.

Jaunsardzes un informācijas
centrs

Šaušanas pozīcija «no ceļa»

Šaušanas pozīcija «no ceļa» nodrošina stabilu šaušanas pozīciju, lai satriektu mērķus dažādās distancēs.

Lai ieņemtu šaušanas pozīciju «no ceļa»:

- Pagriezieties pret mērķi;
- Nemainot kreisās (atbalsta) kājas novietojumu;
- Ar labo kāju speriet soli atpakaļ;
- Nolaidiet labo kāju uz celi;
- Novietojiet atbalsta roku uz atbalsta kājas ceļa, ievērojot principu kauls pret miesu;
- Pielāgojiet kāju un ķermeņa novietojumu apvidus reljefam;
- Ieplecojiet ieroci;
- Nedaudz pārvirziet ķermeņa smaguma centru šaušanas virzienā, lai šaušanas laikā saglabātu stabilitāti.

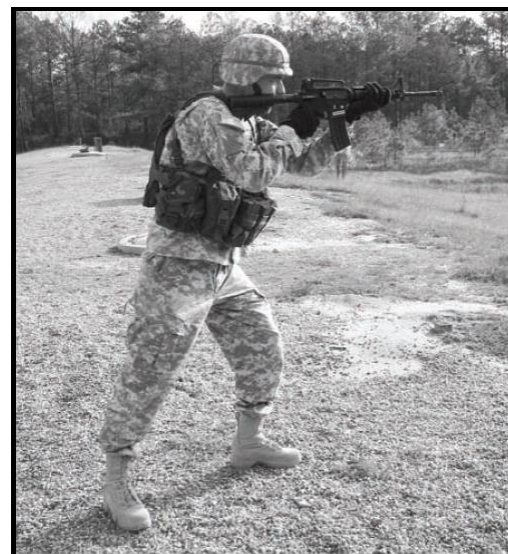
Jaunsardzes un informācijas
centrs

Šaušanas pozīcija «stāvus»

Šaušanas pozīcija «stāvus» nodrošina pietiekami stabilu šaušanas pozīciju, lai satriektu mērķus tuvās distancēs.

Lai ieņemtu šaušanas pozīciju «stāvus»:

- Pagriezieties pret mērķi;
- Novietojiet kājas komfortablā platumā, ņemot vērā reljefa īpatnības;
- Novirziet šaušanas kāju uz aizmuguri un izvērsiet purngalu nedaudz uz āru;
- Nedaudz iesēdieties ceļos;
- Nedaudz pārvirziet ķermeņa smaguma centru šaušanas virzienā, lai šaušanas laikā saglabātu stabilitāti;
- Sagrupējiet ķermeņa augšdaļu;
- Novietojiet atbalsta rokas elkoni maksimāli tuvu ķermenim;
- Turiet galvu paceltu un abas acis atvērtas;
- Turiet ieroci stingri ieplocotu.

Jaunsardzes un informācijas
centrs